

Diferenciální počet I

Předmluva k šestému vydání

In: Vojtěch Jarník (author): Diferenciální počet I. (Czech). Praha: Academia, 1974. pp. 9--[10].

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/401982>

Terms of use:

© Vojtěch Jarník

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

PŘEDMLUVA K ŠESTÉMU VYDÁNÍ

Toto vydání knihy prof. V. Jarníka vychází po více než deseti letech od jejího vydání pátého a skoro po třiceti letech od vydání prvního v r. 1946. Současně je to první vydání vycházející po autorově smrti; shoduje se doslovně s pátým vydáním z r. 1963. Autorovo čtyřsvazkové dílo o diferenciálním a integrálním počtu, jehož znovuvydání začíná tato kniha, je v mnoha směrech ve světové matematické literatuře ojedinělé. Pomáhalo vychovat několik generací československých matematiků a položilo základy matematického vzdělání celé řady techniků, středoškolských učitelů i vědeckých pracovníků jiných oborů. Během posledního čtvrtstoletí se změnil přístup k výkladu diferenciálního a integrálního počtu, dochází k zahušřování základních poznatků i k jejich výkladu využitím nových metod. I za této situace však Jarníkovy knihy zůstávají neodmyslitelnou a trvalou součástí naší matematické literatury.

Pečlivý způsob výkladu, charakteristický pro autora, množství příkladů a cvičení, vyváženost teoretických úvah s praktickými návody, činí z těchto knih skutečně základní učebnici diferenciálního a integrálního počtu. Autorovo neopakovatelné podání, podivuhodně svěží i při velkém časovém odstupu, jen zdůrazňuje jejich trvalé hodnoty. Zdálo se jen účelné doplnit toto vydání krátkým seznamem literatury, která je vhodná k dalšímu studiu.

Čtenář tohoto vydání nebude mít již možnost vyslechnout v posluchárnách matematicko-fyzikální fakulty Karlovy university přednášky prof. Jarníka. K poznání jeho osobnosti zůstává již bohužel jen jeho dílo a vzpomínky současníků. Připomeňme proto — hlavně pro nejmladší generaci čtenářů — některé základní skutečnosti (pro podrobnější informaci odkazujeme na nekrolog publikovaný v *Časopise pro pěstování matematiky*, 95 [1971], str. 307–337).

Profesor V. Jarník se narodil 22. prosince 1897 v Praze. Skoro čtyřicet let — od r. 1935 až do své smrti 22. září 1970 — byl profesorem matematiky Karlovy university. Od založení Československé akademie věd byl jejím řádným členem. Jeho vědeckým oborem byla především teorie čísel (zejména teorie mřížových bodů, diofantické

kých aproximací a geometrie čísel); světově uznávaných výsledků dosáhl např. i v teorii funkcí reálné proměnné. Publikoval celkem na devadesát prací, z nichž mnohé založily nové směry bádání v matematice. Prof. Jarník byl jedním z mála našich vědců, kteří svou prací pozvedli československou matematiku na mezinárodně uznávanou úroveň.

V osobě prof. Jarníka byla spojena osobnost vynikajícího vědce, mistrného učitele a skromného člověka. Jeho pedagogické umění, zřejmé z jeho knih, bude patrně ještě delší dobu nedostižným vzorem pro mladší matematickou generaci.